

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w dniu 18 października 2023 r.
sprawy **G.K.**,
skazanego za popełnienie przestępstw z art. 310 § 1 k.k. i innych,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku,
z dnia 22 czerwca 2022 r., sygn. akt II AKa 350/21,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Słupsku,
z dnia 20 lipca 2021 r., sygn. akt II K 1/21

postanowił

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego G.K. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

[MD]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Słupsku wyrokiem z dnia 19 lipca 2021 r., sygn. akt II K 1/21, uznał oskarżonego G.K. za winnego tego, że:

I. „w okresie od [...] do [...] w W. działając czynem ciągłym, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził A. Sp. z o.o. w D.M. (obecnie A. Sp. z o.o.) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznej w kwocie, tj. 345.976,14 zł, w ten sposób, że w celu zakupu towarów z odroczonym terminem płatności, których

zabezpieczeniem miał być weksel własny na sumę 359.703,41 zł, podrobił dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej w postaci weksla własnego podpisując się za poręczyciela wekslowego A.K. oraz podrobił dokument w postaci deklaracji wekslowej podpisując się za A.K., które puścił w obieg przekazując firmie A. Sp. z o.o., czym wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do autentyczności weksla wraz z deklaracją wekslową oraz zamiaru i możliwości zapłaty za zakupione z odroczonym terminem płatności towary na podstawie faktur [...],

tj. przestępstwa z art. 310 § 1 k.k., art. 310 § 2 k.k., art. 270 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i w zw. z art. 12 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k., za które wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku);

II. „w dniu [...] w P., w celu użycia za autentyczny, podrobił dokument w postaci zarzutu od nakazu zapłaty w ten sposób, że podpisał się za A.K., a następnie posłużył się nim w dniu [...] składając w Sądzie Okręgowym w O. do sprawy sygn. akt [...]”,

tj. przestępstwa z art. 270 § 1 k.k.;

III. „w dniu [...] w P. w celu użycia za autentyczny podrobił dokument w postaci wniosku o zwolnienie z opłaty od zarzutów zatytułowany: «Pismo pozwanych» w ten sposób, że podpisał się za A.K., a następnie posłużył się nim w dniu [...] składając w Sądzie Okręgowym w O. do sprawy sygn. akt [...]”,

tj. przestępstwa z art. 270 § 1 k.k.

IV. „w dniu [...] w P. w celu użycia za autentyczny podrobił dokument w postaci zażalenia w ten sposób, że podpisał się za A.K., a następnie posłużył się nim w dniu [...] składając w Sądzie Okręgowym w O. do sprawy sygn. akt [...]”,

tj. przestępstwa z art. 270 § 1 k.k.

Sąd I instancji, uznając, że czyny opisane w punktach II, III i IV stanowią ciąg przestępstw, wymierzył za nie karę 8 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 2 wyroku). Ponadto, na podstawie art. 91 § 2 k.k., Sąd I instancji połączył orzeczone kary pozbawienia wolności i w ich miejsce wymierzył oskarżonemu karę łączną 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 3 wyroku).

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, w której zarzucono szczegółowo opisaną obrazę przepisów postępowania, tj. art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k., art. 201 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 5 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k.,

oraz rażąco niewspółmierność kary, Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z dnia 22 czerwca 2022 r., sygn. akt II AKa 350/21, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uzupełnił podstawę wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności wymierzonej w jego punkcie 3. o art. 86 § 1 k.k., a w pozostałym części utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego, zaskarżając go w całości, zarzucając:

1. na podstawie art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 41 k.p.k. „zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, bowiem Sąd Odwoławczy rozpatrujący sprawę nie był należycie obsadzony, a w wydaniu orzeczenia brała udział SSA X.Y., tj. osoba nieuprawniona lub niezdolna do orzekania a tym samym Sąd, nie spełniał warunku niezależności i bezstronności”;
2. rażąco obrazę prawa materialnego, tj. art. 310 § 1 k.k., która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, poprzez „błędne przyjęcie przez Sąd, iż skazany dostarczając pokrzywdzonej spółce rzekomo sfałszowany weksel i deklarację wekslową przy realizacji przypisanego mu czynu zabronionego «posłużył się ręką innej osoby (osób)», i nie pozbawia go to statusu sprawcy przestępstwa z art. 310 § 1 k.k. w sytuacji, gdy treść opinii z zakresu badań identyfikacyjnych pisma ręcznego (dowód dopuszczony i przeprowadzony przed Sądem II instancji), nie uprawnia do ustalenia, że skazany sporządził podpisy i zapisy, których nie nakreśliła A.K., w sprawie nie ustalono, kto i kiedy sporządził podpisy na wekslu i deklaracji wekslowej, a ponadto nie ustalono żadnych współsprawców, ograniczając się jedynie do lakonicznego wyводу jakoby bez udziału skazanego nie doszłoby do popełnienia przestępstwa”;
3. rażąco obrazę prawa procesowego, która mogła mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, przez naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na „nierozpoznaniu istoty zarzutów apelacji dotyczącego obrazu art. 410 i 7 k.p.k. wskazujących na brak w niniejszej sprawie przekonywujących dowodów, które uzasadniałyby przyjęcie, że skazany działał z zamiarem

bezpośrednim oszustwa względem pokrzywdzonej spółki A. sp. z o.o., a tym samym dopuścił się przestępstwa z art. 286 k.k.”;

4. rażącą obrazę prawa procesowego, która mogła mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, przez naruszenie art. 7 k.p.k. i 201 k.p.k., poprzez „zaniechanie przez Sąd II instancji uzupełnienia oraz wyjaśnienia niejasności w zakresie możliwości podrobienia podpisu A.K. na wekslu oraz deklaracji wekslowej przez typowane w sprawie osoby (pracownicy pokrzywdzonej spółki, tj. Ł.K., R.C., D.K.), a tym samym oparcie ustaleń poczynionych przez Sąd na niepełnej opinii z zakresu badań identyfikacyjnych pisma ręcznego z jednoczesnym niezasadnym arbitralnym przyjęciem braku podstaw do weryfikacji, czy podpisy na wekslu lub deklaracji wekslowej złożyły osoby uczestniczące w procesie zawierania umowy, podczas gdy na gruncie niniejszej sprawy prawidłowe ustalenia Sądu w zakresie wytypowania osoby winnej podrobienia podpisu A.K. powinny opierać się wyłącznie na opinii biegłego, z treści której wynikałoby konkretne wskazanie lub wykluczenie oskarżonego albo typowanych w sprawie osób”.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy Olsztyn-Południe w Olsztynie wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, w związku z czym należało ją oddalić w trybie opisanym w art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że bezzasadny był zarzut wskazujący na zaistnienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k., tj. wydania orzeczenia przez osobę nieuprawnioną lub nienależytej obsady sądu. Wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej miało wynikać z faktu, że w składzie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku rozpoznającego apelację w sprawie zasiadała sędzia X.Y., powołana na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami obowiązującymi od 18 stycznia 2018 r.

Zgodnie z uchwałą składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt

BSA I-4110-1/20, którą powołał w treści kasacji skarżący, „przesłanka braku uprawnienia do orzekania zawarta w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. ma charakter czysto formalny i jest związana ze spełnieniem przewidzianych w ustawie warunków uzyskania statusu sędziego. Odnosi się ona do uprawnień o charakterze generalnym, uzyskanych bezpośrednio na podstawie ustawy” (pkt 24). Z kolei dla przyjęcia istnienia przesłanki z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. konieczne jest wskazanie i wykazanie okoliczności, które w konkretnej sprawie przesądziły, że sędzia sądu powszechnego powołany przez wadliwie obsadzoną Krajową Radę Sądownictwa nie spełnia standardu sądu bezstronnego. Dla wykazania zaistnienia w konkretnej sprawie stanu określanego mianem „nienależytej obsady sądu” nie wystarczy powołać się na instytucjonalną nieprawidłowość powoływania sędziów na podstawie procedury konkursowej z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ustanowionym ustawą z 2017 r. Konieczne jest bowiem uzasadnienie *in concreto*, że sędzia sądu powszechnego nie gwarantował chociażby minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości (zob. uchwała SN z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22; zob. również np. postanowienia SN: z dnia 24 sierpnia 2022 r., sygn. akt III KK 216/22; z dnia 14 marca 2023 r., sygn. akt I KK 9/23). Chodzi zatem o szczególne okoliczności uzasadniające w konkretnym przypadku odnoszonym do danego sędziego przypuszczenie, że gwarancje niezawisłości zostały w istotny sposób osłabione.

Skarżący zobowiązany był zatem do wykazania, że doszło w konkretnym przypadku do przełamania domniemania bezstronności i niezawisłości (zob. postanowienie SN z dnia 1 lipca 2022 r., sygn. akt III KK 207/22). Tymczasem obowiązkowi tego nie dopełnił ograniczając się do stwierdzenia, że wadliwie powołana Krajowa Rada Sądownictwa wpływa na stan, który „stworzył podstawy do wątpliwości co do wpływu sił politycznych na powołanie sędziego”, a w konsekwencji „skutkuje naruszeniem gwarancji bezstronności i niezależności wyłonionego z udziałem takiego sędziego sądu”. Skarżący nie wskazał jakichkolwiek okoliczności związanych z powołaniem SSA X.Y., które miałyby uznać, że w przedmiotowej sprawie sędzia ta nie spełniła minimum gwarancji bezstronności i niezawisłości (jak choćby równoczesność lub zbliżony czas uruchomienia drogi awansowej z objęciem ważnego stanowiska w administracji

sądowej w drodze arbitralnej decyzji Ministra Sprawiedliwości, utajnienie obrad KRS w zakresie danej kandydatury, jednoznacznie negatywna opinia zgromadzenia ogólnego sędziów, fakt uzyskania nominacji na stanowiska funkcyjne pozostający w dyskrecyjnej kompetencji władzy politycznej lub udział w pracach gremiów powiązanych z władzą polityczną – zob. np. wyrok SN z dnia 26 września 2023 r., sygn. akt II KK 288/23).

Skarżący całkowicie nie trafnie podniósł również zarzut obrazy prawa materialnego, tj. art. 310 k.k. Po pierwsze, Sąd odwoławczy utrzymując w mocy wyrok Sądu I instancji w zakresie przypisania skazanemu odpowiedzialności karnej za czyn z art. 310 k.k., nie stosował tego przepisu prawa materialnego (zob. np. postanowienie SN z dnia 8 czerwca 2022 r., sygn. akt II KK 246/22). Po drugie, z treści zarzutu wynika, że obrońca skazanego jedynie formalnie swój zarzut określił jako obrazę prawa materialnego, w istocie zaś kwestionując ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji. Niczym innym niż ustaleniami faktycznymi jest bowiem kwestia tego, kto i kiedy sporządził podpisy na wekslu i deklaracji wekslowej, a w szczególności, czy osobą tą był skazany. Argumentacja skarżącego, sprowadzająca się do tego, że krąg osób, które mogły złożyć na tych dokumentach podpisy, był nieograniczony, a tym samym nieoczywiste jest w tym zakresie sprawstwo skazanego, sprowadza się do zaprzeczenia faktom ustalonym w postępowaniu sądowym. Warto dodać, że zarzuty o tożsamej treści obrońca skazanego podnosił w apelacji, przy czym wówczas zostały one ujęte przez skarżącego jako obraza przepisów prawa procesowego (art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k., art. 201 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k.) oraz błąd w ustaleniach faktycznych. Należy zaś przypomnieć, że tego typu zarzut nie mieści się w granicach określonych w art. 523 § 1 k.p.k., zgodnie z którym kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa. W konsekwencji w kasacji niedopuszczalne jest kwestionowanie ustaleń faktycznych (zob. np. wyrok SN z dnia 18 kwietnia 2023 r., sygn. akt V KK 37/23).

Niezasadny jest także zarzut naruszenia przez Sąd odwoławczy art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegający na nierozpoznanie apelacyjnych zarzutów obrazy art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. w zakresie zamiaru popełnienia

oszustwa przez skazanego. Po pierwsze, Sąd odwoławczy odniósł się do tych zarzutów, w sposób wystarczająco obszerny uzasadniając ich nietrafność (s. 22-23 uzasadnienia wyroku Sądu II instancji). Należy przy tym dodać, że szeroko zamiar bezpośredni skazanego wykazał Sąd I instancji, co powoduje, że nie wystąpiła konieczność bardzo szczegółowego uzasadnienia Sądu odwoławczego w tym zakresie (zob. np. wyrok SN z dnia 29 czerwca 2021 r., sygn. akt IV KK 60/20). Po drugie, argumentacja zawarta w kasacji świadczy o tym, że skarżący nie kwestionuje faktu, że zarzut co do zamiaru skazanego był rozpoznany. Uznaje on jednak, że został rozpoznany nieprawidłowo, tj., że niezasadnie przyjęto wystąpienie u skazanego zamiaru. Zamiar jest wszak elementem ustaleń faktycznych, których – z powodów opisanych wyżej – na etapie postępowania kasacyjnego nie można wzruszyć.

Za oczywiście bezzasadne Sąd Najwyższy uznaje ponadto zarzuty naruszenia art. 7 k.p.k. i art. 201 k.p.k. Sąd odwoławczy nie stosował tych przepisów, nie zmieniając wyroku Sądu I instancji w zakresie sprawstwa skazanego. Treść uzasadnienia kasacji skarżącego dowodzi, że nie zgadza się on z rezultatem kontroli odwoławczej, i podejmuje próbę ponownej kontroli odwoławczej, powtarzając zarzuty apelacyjne. Postępowanie kasacyjne nie jest jednak postępowaniem przed sądem III instancji, ma natomiast na celu eliminację wad orzeczenia Sądu odwoławczego. Uznanie zaś, że „w dalszym ciągu istnieją dające się usunąć niejasności w zakresie tego, czy typowane przez skazanego osoby z personelu pokrzywdzonej nie naniósł podpisu za A.K. na wekslu oraz deklaracji wekslowej” (s. 10 kasacji), nie czynią zadość wykazaniu wystąpienia podstaw kasacyjnych z art. 523 § 1 k.p.k.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

[MD]

[ał]

